

Aizkraukles novada teritorijas plānojuma 2014.- 2025.gadam īstenošanas ietekmes uz vidi monitoringa ziņojums

*Aizkraukles novada pašvaldība
2019.*

*Saskaņā ar Ministru kabineta 23.03.2004.
noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams
ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”*

Aizkraukles novada teritorijas plānojuma 2014.-2025.gadam īstenošanas ietekmes uz vidi monitoringa ziņojums

Plānošanas dokumenta izstrādātājs:

SLA "Metrum"

Plānošanas dokumenta un monitoringa ziņojuma izstrādātājs, kontaktinformācija:

Ilona Kāgane, Aizkraukles novada pašvaldība, teritorijas attīstības plānotāja

Ilona.kagane@ aizkraukle.lv tālr. 65133928

INFORMATĪVS ZIŅOJUMS "Par ietekmes uz vides stratēģiskā novērtējuma rekomendāciju izvērtēšanu un iekļaušanu Aizkraukles novada teritorijas plānojumā 2013.-2025.gadam" tika izstrādāts saskaņā ar Ministru kabineta 23.03.2004. noteikumu Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" VII daļu (MK Noteikumi Nr.157, 2004., ar grozījumiem, 18.11.2009. redakcija). 2014.gada 30.jūlijā Aizkraukles novada dome apstiprināja Aizkraukles novada teritorijas plānojuma 2014.-2026.gadam galīgo redakciju (lēmums Nr.134, protokols Nr.8, 3.§), kurā tika iekļauts arī vides pārskata ziņojums teritorijas plānojumam. Informatīvais ziņojums sagatavots atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja 2014.gada 25.aprīlī sniegtajā atzinumā Nr.8 "Par Aizkraukles novada teritorijas plānojuma 2013.-2025.gadam Vides pārskatu". Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra veikta pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 23.01.2013. lēmumu Nr.6 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu". Procedūras ietvaros tika sagatavots Vides pārskats, kurā noteikta un novērtēta teritorijas attīstības plānošanas dokumenta plānoto darbību iespējamā būtiskā ietekme uz vidi, kā arī izstrādāti priekšlikumi nelabvēlīgās ietekmes novēršanai vai samazināšanai.

Teritorijas plānojums tika izstrādāts paralēli ar Aizkraukles novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014.-2025.gadam un Aizkraukles novada integrētās attīstības programmas 2014.-2020.gadam, kā arī dabas parka "Daugavas ieleja" aizsardzības plāna izstrādi, ar nolūku to integrēt novada teritorijas plānojumā, kas ļāva plānošanas dokumentos noteikt vienotus attīstības virzienus un stratēģiju. Plānošanas dokumenti nodrošina dažādo, pēc savas funkcionālās nozīmes, plānojuma struktūrelementu (Aizkraukles pilsētas, Aizkraukles pagastā esošā ciema, Pļaviņu HES ūdenskrātuves, novadu šķērsojošās auto un dzelzeļa tranzīta maģistrāles) savstarpējās mijiedarbības līdzsvarošanu, kā arī dabas parka "Daugavas ieleja", dabas lieguma "Aizkraukles purvs un meži" unikalitātes saglabāšanu. Dabas parka "Daugavas ieleja" aizsardzības plāna galvenais uzdevums ir, lai Aizkraukles novada Teritorijas plānojuma priekšlikumi būtu sabalansēti ar vides saglabāšanas un uzlabošanas prasībām un, balstoties uz plānošanas dokumentos plānotajiem novada attīstības projektiem un apsaimniekošanas pasākumiem, tiktu paredzēta pašreizējās slodzes uz vidi samazināšana, lai tiek veicināta komunālās un transporta infrastruktūras sakārtošana, degradēto teritoriju rekultivācija un novada ainavu saglabāšana.

Aizkraukles novada teritorijas plānojums 2013.-2025.gadam, kurā tika integrēts dabas parks “Daugavas ieleja” aizsardzības plāns, tika īstenots Latvijas-Lietuvas pārrobežu projekta “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju Zemgalē un Ziemeļļietuvā apsaimniekošanas uzlabošana, radot ilgtspējīgu pamatu dabas teritoriju saudzīgai izmantošanai un dabas vērtību saglabāšanai” ietvaros.

Monitoringa priekšmets	Plānošanas dokumenta/SIVN uzdevumi, plānotais stāvoklis/ normatīvos aktos noteikts	Rezultāti, situācijas raksturojums	Komentāri
Vides (dabas) faktori	<p>Gaiss: Aizkraukles novada tuvumā neatrodas neviena no gaisa monitoringa stacijām. (VP 13.lpp)</p> <p>Gaisa kvalitāte kopumā visā novadā ir laba un nav riska pārsniegt piesārņojošo vielu robežlielumus. Iespējama traucējoša smaku ietekme Aizkraukles pilsētā, t.sk. apdzīvojuma daļā. (VP 14.lpp)</p>	<p>Regulāri gaisa kvalitātes mērījumi Aizkraukles novadā netiek veikti, taču, izvērtējot autotransporta un pārvadājumu pa dzelzceļu intensitāti, kā arī stacionāro objektu radīto izmešu apjomus salīdzinājumā ar Latvijas pilsētu pašvaldībām, kurās gaisa kvalitāte tiek kontrolēta, var secināt, ka novada gaisa piesārņojuma avotu ietekme uz gaisa kvalitāti ir nenozīmīga. Plānošanas dokumenta laikā reģistrētos datus nevar salīdzināt, jo ir palielinājies piesārņojošo vielu emisiju ražojošo iekārtu skaits. Likumsakarīgi, ka ir pieauguši arī emisiju apjomi.</p> <p>Plānošanas dokumenta laikā pašvaldībā īstenoti šādi projekti, kas tieši ietekmē sakoptas vides un gaisa kvalitāti pozitīvi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aizkraukles pilsētas bibliotēkas - informācijas centra rekonstrukcija, energoefektivitātes paaugstināšana un pieejamības nodrošināšana, veicot ielu rekonstrukciju; • Aizkraukles novada domes pirmskolas izglītības iestāžu renovācija, energoefektivitātes paaugstināšana - PII „Auseklītis” renovācija, energoefektivitātes paaugstināšana; PII „Saulīte” renovācija; PII „Zīlīte” renovācija; • Kvalitatīvai dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana Aizkraukles novada ģimnāzijā un Aizkraukles vakara (maiņu) vidusskolā; • Aizkraukles slimnīcas infrastruktūras uzlabošana, paaugstinot veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti un izmaksu efektivitāti; • Aizkraukles novada ģimnāzijas renovācija, energoefektivitātes paaugstināšana; • Aizkraukles 1.vidusskolas renovācija un energoefektivitātes paaugstināšana; • Aizkraukles pilsētas kultūras nama rekonstrukcija un energoefektivitātes paaugstināšana. 	

	<p>Klimats: HES darbība nepalielina SEG emisiju koncentrāciju atmosfērā, līdz ar to arī neietekmē klimata pārmaiņas ne tikai Aizkraukles novadā, bet arī visā Latvijas teritorijā kopumā un globāli. (VP 19.lpp)</p> <p>Traucējošu smaku nonākšana Aizkraukles pilsētā no rūpnieciskās zonas (Vides pārskats IV nod.)</p>	<p>Māju energoefektivitātes pasākumi veikti realizējot projektus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas Aizkrauklē, Spīdolas ielā 8 energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi; • Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas Aizkrauklē, Spīdolas ielā 7 energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi; • Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas Aizkrauklē, Draudzības krastmalā 1 energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi; • Daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas Aizkrauklē, Draudzības krastmalā 3 energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi; • Daudzstāvu dzīvojamās mājas Spīdolas ielas 10, Aizkrauklē energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi; • Daudzstāvu dzīvojamās mājas Lāčplēša ielas 33, Aizkrauklē energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi; • Daudzstāvu dzīvojamās mājas Spīdolas ielas 15, Aizkrauklē energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi. <p>Ņemot vērā to, ka valdošie vēji Aizkraukles pilsētai ir Z, ZR, un tieši ZR daļā ir izvietoti arī lielākie ražošanas uzņēmumi, tad sūdzības par smakām, īpaši Aizkraukles pilsētā, ir bijušas par SIA “AKZ”, SIA “JELD-Wen Latvija” un SIA “Seces koks” šķeldu katlu māju – kokmateriālu pārstrādes smakas.</p> <p>Industriālie objekti, kas nodoti ekspluatācijā no 2014.gada:</p> <p><u>2014.gads</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pļaviņu HES 330 kV pārslēguma punkta rekonstrukcija, 3., 4., 5.kārtas, AS “Latvenergo”; 2. Pļaviņu HES augšas bjefa celtņa sliežu siju un balstu dzelzsbetona konstrukciju atjaunošana, AS “Latvenergo”; 3. Šķeldas pārstrādes līnijas izbūve, SIA “AKZ”; 4. Pļaviņu HES apakšstacijas 330 kV EPL līnijas rekonstrukcija, 2.-6.kārta, AS “Latvenergo”. <p><u>2015.gads</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šķeldu katlu mājas izbūve, SIA “Seces koks”; 2. Ražošanas ēkas izbūve, SIA “JELD WEN”; 3. Pļaviņu HES labā krasta autostāvvietas labiekārtošana un drošības sistēmas uzstādīšana, AS
--	---	--

“Latvenergo”.

2016.gads

1. Biomasas koogenerācijas stacijas un brikešu ražotnes izbūve, 1.kārta, SIA “PELIKANA”;
2. Kooģenerācijas stacijas izbūve, SIA “Dalkija Jauna Fabrika”;
3. Granulu pirmsapstrādes kompleksa izbūve ar elektroenerģijas un gāzes apgādes pieslēguma izbūvi LPKS “LATRAPS”.

2017.gads

1. Baļķu šķirošanas līnijas izbūve, SIA “AKZ”;
2. Pļaviņu HES hidroagregāta AN1 rekonstrukcija, AS “Latvenergo”;
3. Baļķu glabāšanas laukuma izbūve, SIA “AKZ”.

2018.gads

1. Biomasas katlu mājas ar 10 MW katliekārtu un dūmgāžu kondensatoru izbūve, SIA “AKZ”;
2. Divu graudu uzglabāšanas tvertņu izbūve, LPKS “LATRAPS”;
3. Pļaviņu HES dienesta ceļu un laukumu atjaunošana, AS “Latvenergo”.

Visu šo objektu būvniecība un rekonstrukcija veikta atbilstoši Aizkraukles novada teritorijas plānojumam.

Uzņēmumi, kuri darbojas Aizkraukles novadā ar B kategorijas atļaujām:

1. SIA "Seces koks";
2. SIA "Aizkraukles siltums";
3. SIA "JELD WEN" Fiber;
4. SIA "JELD WEN" Durvis, Rūpniecības 17/19;
5. SIA "Aizkraukles ūdens";
6. SIA "AKZ";

	<p>Ūdens Novada teritorijā kopumā ir vērojama ūdeņu kvalitātes uzlabošanās. Efektīvi darbojas arī Aizkraukles pilsētā esošās</p>	<ol style="list-style-type: none"> 7. AS “Virši-A”, Kalna iela; 8. AS “Virši-A”, Gaismas iela; 9. AS “Virši-A”, naftas bāze; 10. SIA “Auto Starts tirdzniecība”; 11. SIA “Vulkāns”; 12. SIA “Autograuzs”; 13. SIA “Avēnija VP”; 14. SIA “VIA”; 15. SIA “Baltic Trade”; 16. SIA “Megatrans”; 17. SIA “Autoceļu uzturētājs”; 18. SIA “Vidusdaugavas SPAAO”; 19. SIA “Latraps”. <p>Aizkraukles novada pašvaldības uzņēmums SIA “Aizkraukles Siltums” nodrošina siltumenerģijas ražošanu un piegādi patērētājiem. Siltumenerģijas ražošana notiek katlu mājās Rūpniecības ielā 2 un Rūpniecības ielā 10, Aizkraukles pilsētā, Kalna ielā 20 un Kalna ielā 5a, Aizkraukles pagastā, kā kurināmo izmantojot dabas gāzi. Siltumenerģijas pārvadei izmantotas tiek siltumtrases ar rūpnieciski izolētiem bez kanālu cauruļvadiem. Kopējais siltumtrašu garums Aizkraukles pilsētā - 9672 m, Aizkraukles pagastā - 490m. Kopš 2004.gada uzņēmums ir veicis būtiskus kapitālieguldījumus savu pamatlīdzekļu pilnīgā atjaunošanā un modernizācijā. Modernizētas ir katlumājas un siltumtrases, un to kalpošanas laiks ir 30.gadi. Katlu māju jaudas un siltumtrašu caurlaides spējas ir pietiekošas, lai nodrošinātu siltumenerģijas lietotāju pieprasījumu pēc enerģijas un tuvāko gadu laikā nav nepieciešami ieguldījumi pamatlīdzekļu modernizācijā.</p> <p>Aizkraukles novadā – Aizkraukles pilsētā un Aizkraukles ciemā – ūdenssaimniecības pakalpojumus sniedz pašvaldības kapitālsabiedrība SIA „Aizkraukles ūdens”. Ūdensapgādei tiek izmantoti pazemes ūdeņi, kuri tiek apstrādāti ūdens atdzelžošanas stacijā. Notekūdeņi tiek attīrīti notekūdeņu attīrīšanas ietaisēs.</p> <p>Ūdensapgādes sistēmā pakāpeniski palielinās pieslēgumu skaits, kas ir saistīts ar individuālās apbūves sektora attīstību.</p> <p>Ūdens ieguvē ir tamponēti divi artēziskie urbumi un pašreiz tiek izmantoti 7. Apstrādes infrastruktūrā - ūdens atdzelžošanas stacijā, izmaiņu nav un arī tuvākajos 3 gados nav plānots ko būtiski mainīt. Resursi un jaudas ir pietiekamas.</p>
--	--	---

	<p>notekūdeņu attīrīšanas iekārtas. Vairs nenotiek nekontrolēta organisko un minerālmēslu izmantošana, praktiski pilnībā ir izslēgtas naftas produktu noplūdes no dažādām ražošanas teritorijām. Pļaviņu hidroelektrostacijas (HES) tuvums var ietekmēt ekoloģisko kvalitāti dažādu apstākļu dēļ (plūdi, draudi zivju migrācijai un ekosistēmu pastāvēšanai), tomēr HES piesārņojuma un emisiju ziņā ir salīdzinoši tīra ražotne, jo elektroenerģija tiek ražota no atjaunojamiem energoresursiem. Nepieļaut jaunas saimnieciskas</p>	<p>Pēc 2012.gada, kad tika pabeigts projekts “Aizkraukles ūdenssaimniecības attīstība, II kārtā”, zudumi tīklos ir samazinājušies, tomēr, ik pa laikam zudumu avoti atklājas nomaļos tīklos vai neapsaimniekotās teritorijās.</p> <p>Patērētājiem padotais ūdens atbilst dzeramā ūdens kvalitātes prasībām. Nav paraugu, kuros būtu pārsniegti dzeramā ūdens kvalitātes un drošuma ķīmiskie un mikrobioloģiskie rādītāji. Patērētā ūdens daudzums uz vienu iedzīvotāju 75-100 l/dnn.</p> <p>Centralizētās ūdensapgādes pakalpojums atbilstošs normatīvo aktu prasībām ir nodrošināts 99% pilsētas un ciema iedzīvotājiem. 2018.gadā ūdensvada tīklā tika padots 360508m³ ūdens, no kuriem 231218m³ iedzīvotājiem.</p> <p>Attīstoties individuālajai apbūvei, vienlaicīgi ar pieslēgumiem ūdensvada tīklam, tiek veikta arī pieslēgšanās kanalizācijas tīklam. Tomēr jāatzīmē, ka ir īpašumi, kuros ir decentralizētās kanalizācijas sistēmas. Tādi īpašumi ir un būs rajonos, kuros nav tehniski ekonomiski izdevīgi izbūvēt centralizētu kanalizācijas tīklu un kanalizācijas notekūdeņu sūkņu stacijas.</p> <p>Attīstot kanalizācijas savākšanu, ir izbūvēta neliela kanalizācijas notekūdeņu sūkņu stacija un 20m paštecis kanalizācijas tīkla un 50m spiedvads rūpnieciskajā rajonā Jaunceltnes ielā.</p> <p>Notekūdeņu attīrīšana Aizkraukles notekūdeņu attīrīšanas ietaisēs tiek nodrošināta atbilstoši normatīvajām prasībām. Notekūdeņi pa atsevišķiem rādītājiem sasniedz 98% tīrības rādītājus. Tas pierāda, ka izvēlēta tehnoloģija ir bijusi pareiza un, viennozīmīgi, galvenais ir personāla prasmīgs ikdienas ekspluatācijas darbs. Attīstoties tehnoloģijām, ir veiktas izmaiņas vadības programmatūrā, ir automatizētas kanalizācijas sūkņu staciju darbība. Saistībā ar decentralizēto kanalizācijas sistēmu sakārtošanu, tiek paredzēts uzlabot atvesto notekūdeņu un nosēdumu pieņemšanas vieta.</p> <p>Aizkrauklē nav konstatēta notekūdeņu un bīstamo vielu radīta virszemes ūdeņu piesārņošana. Notekūdeņu dūņas tiek uzglabātas un pēc laika nodotas zemnieku saimniecībai izmantošanai lauksaimniecībā.</p> <p>Šobrīd netiek virzīti būtiski investīciju projekti.</p> <p>Pēc Aizkraukles novada pašvaldības ierosinājuma divās iecienītākajās Daugavas peldvietās Aizkrauklē (Pie Kapteiņa krodziņa un pie Aizkraukles pilsētas kultūras nama) 2019.gada jūnijā tika veikta ūdens kvalitātes pārbaude. Saņemtie analīžu rādītāji liecināja – tajās cilvēki var droši peldēties. Ūdens paraugus analizēm, lai noteiktu tajās kaitīgu baktēriju klātbūtni, divās Aizkraukles peldvietās – Daugavā pie Kapteiņa krodziņa un pie Aizkraukles pilsētas kultūras nama – ņēma “BIOR” Pārtikas un vides izmeklējumu laboratorija. Saņemtie analīžu rezultāti liecināja, ka rādījumi ir normas robežās. Vienā no peldvietām paņemtajā ūdens paraugā zarnu nūjiņu baktēriju (<i>Escherichia coli</i>) skaits ir 30 KVV/100 ml (norma – 1000 KVV/100 ml), savukārt zarnu enterokoku baktēriju skaits ir 16 KVV/100 ml (norma – 300 KVV/100 ml). Otrajā peldvietā</p>
--	---	---

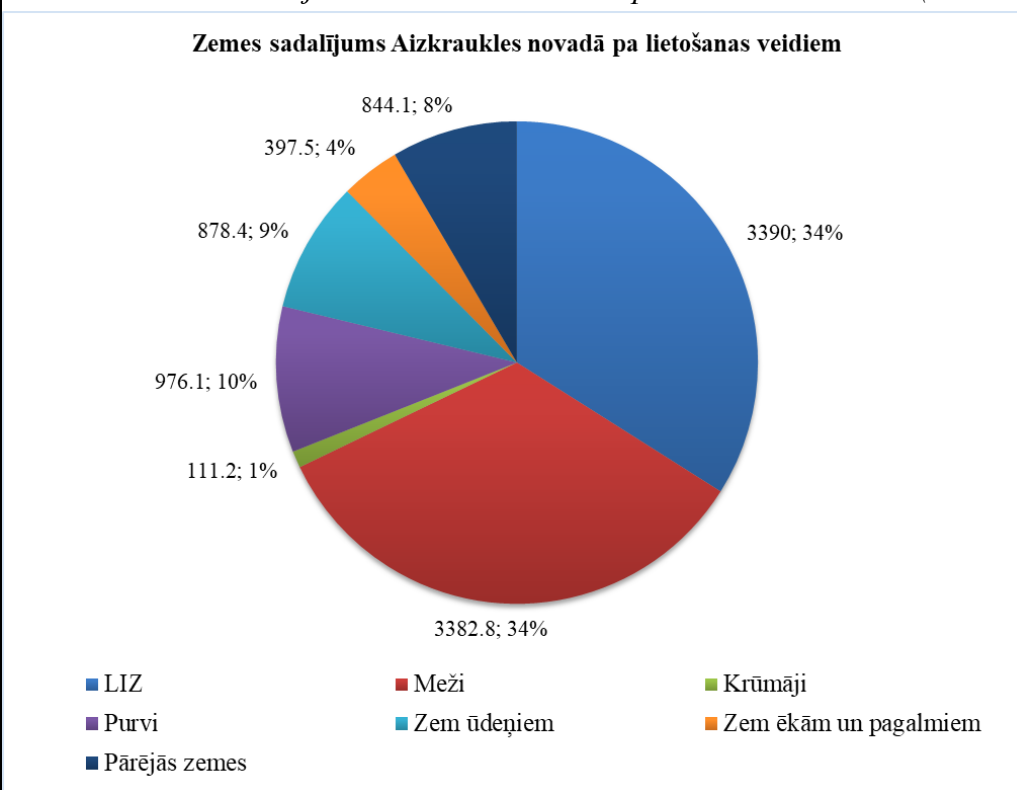
	<p>darbības (attīrītu un neattīrītu notekūdeņu novadīšana (Aizkraukles pilsētas, Aizkraukles ciema un citām blīvāk apdzīvotajām vietām, kā arī viensētām), virszemes notece no lauksaimniecības zemēm u.tml.), kas negatīvi varētu ietekmēt ūdensobjektus. (VP 15.lpp)</p> <p>Kaut arī pazemes ūdeņi ir ievērojamāki tīrāki kā virszemes ūdeņi, eksistē to kvalitātes problēmas un piesārņojuma draudi.</p> <p>Viens no potenciāli bīstamākajiem pazemes ūdens piesārņošanas avotiem ir neizmantojie un neapsaimniekotie</p>	<p>paņemtajā paraugā ūdens kvalitātes rādītāji ir līdzīgi. Lai arī šīm peldvietām nav oficiāla statusa un likums neprasa veikt regulāras ūdens pārbaudes, Aizkraukles novada pašvaldība apņēmusies vienu līdz divas reizes sezonā veikt regulāras ūdens kvalitātes pārbaudes Daugavā. Par ūdens kvalitātes rezultātiem iedzīvotāji tiek informēti.</p> <p>Aizkraukles pilsētas teritorijā atrodas Dīķis pilsētas centrā un ūdens tilpne - Dīķis Torņu ielā, kuriem 2019.gada rudenī tika veikta paraugu testēšanai, lai noskaidrotu bioloģisko skābekļa patēriņu (BSP5), Ūīmisko slāpekļa patēriņu (ŪSP) un, kopējās suspendētās vielas (SV). Gan Latvijas valsts institūcijas un normatīvie akti, gan ES direktīva limitē notekūdeņu kvalitāti. Šie parametri obligāti ir jāasniedz ja tiek izmantotas bioloģiskās attīrīšanas iekārtas, kā arī ūdens izlaide tiek paredzēta grāvjos vai tekošās ūdenstilpnēs. Pasūtītājs bija Aizkraukles novada pašvaldība, testēšanu veica “BIOR” Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātnes institūts.</p> <p><i>Rezultāti Dīķim Torņu ielā:</i></p> <p>Bioloģiskais skābekļa patēriņš (BSP5), metode - LVS EN 1899-1:1998~, rezultāts $13,5 \pm 1,4$ mg O₂/L (metodes detektēšanas robeža 0,5 mg O₂/L) - <i>Maks. pieļaujamā robeža- 25(mg/l).</i></p> <p>Cietās suspendētās vielas, metode - LVS EN 872:2007~, rezultāts $21,0 \pm 2,1$ mg/L (metodes detektēšanas robeža 2,0 mg/L. Filtrs ADVANTEC GA-55) - <i>Maks. pieļaujamā robeža- <35.(mg/l).</i></p> <p>Ūīmiskais slāpekļa pat.(ŪSP), metode - LVS ISO 6060:1989~, rezultāts $65,4 \pm 6,5$ mg/L (metodes detektēšanas robeža 30 mg/L) - <i>Maks. pieļaujamā robeža- 125(mg/l).</i></p> <p><i>Rezultāti Dīķim pilsētas centrā:</i></p> <p>- <i>BSP5, metode LVS EN 1899-1:1998~, rezultāts $15,5 \pm 1,6$ mg O₂/L (metodes detektēšanas robeža 0,5 mg O₂/L) - Maks. pieļaujamā robeža - 25(mg/l).</i></p> <p>Cietās suspendētās vielas, metode - LVS EN 872:2007, rezultāts $\sim 14,2 \pm 1,4$ mg/L (metodes detektēšanas robeža 2,0. mg/L. Filtrs ADVANTEC GA-55) - Maks. pieļaujamā robeža - <35.(mg/l).</p> <p>ŪSP, metode LVS ISO 6060:1989~, rezultāts $87,2 \pm 8,7$ mg/L (metodes detektēšanas robeža 30mg/L) - Maks. pieļaujamā robeža - 125(mg/l).</p> <p>Programmas Interreg Europe programma 2014.-2020.gadam Projekta Nr.PGI05271 “Eiropas bioloģiskās daudzveidības aizsardzība no invazīvām svešzemju sugām”, saīsinātais nosaukums: “INVALIDIS” ir veikts pētījums par Daudzveidīgās sēdgliemenes lomu Pļaviņu ūdenskrātuves ekosistēmu funkcionēšanā. Info pieejams: https://www.zemgale.lv/informativie-materiali/category/22-prezentacijas.</p>
--	--	---

<p>ūdensapgādes urbūmi. (VP 16.lpp) Pilsētas dīķa tīrīšana un labiekārtošana (VP16.lpp)</p> <p>Zivju resursi</p> <p>Krastu erozija dabīgo procesu rezultātā (ledus iešana, ūdens straumes, vējš, vētras u.c.) un HES darbības rezultātā (ūdens līmeņa svārstības pamatiekārtu darbības rezultātā atbilstoši Ūdens</p>	<p>Par ūdens līmeņa pazemināšanu Pļaviņu HES ūdenskrātuvē būvdarbu veikšanai hidrotehniskajās būvēs zemūdens daļā AS “Latvenergo” atbilstoši 2001.gada 8.maija MK noteikumu Nr.188 “Saimnieciskās darbības rezultātā zivju resursiem nodarītā zaudējuma noteikšanas un kompensācijas kārtība” prasībām ik gadu kompensē HES darbības rezultātā zivju resursiem rādīto zaudējumus, apmaksājot zivju mazuļu audzēšanas un izlaišanas izdevumus. Zivju resursiem nodarītā zaudējuma apmēru nosaka, pamatojoties uz zivsaimniecisko ekspertīzi un aprēķinot zaudējumus konkrētām zivju sugām, un kopējo zaudējuma apmēru izsaka kā zvejā (rūpnieciskajā zvejā un maksšķerēšanā) izmantojamo vidēja lieluma zivju kopsvara vērtību.</p> <p>Kārtību, kādā uzskaitāmi un ielaižami dabiskajās ūdenstilpēs (t.sk. Daugavas HES ūdenskrātuvē) zivju resursu atražošanai un pavairošanai paredzētie zivju mazuļi, nosaka 2015.gada 31.marta MK noteikumi Nr.150 “Kārtība, kādā uzskaita un dabiskajās ūdenstilpēs ielaiž zivju resursu atražošanai un pavairošanai paredzētos zivju mazuļus, kā arī prasības attiecībā uz mākslīgai zivju pavairošanai pielāgotu privāto ezeru izmantošanu”.</p> <p>Krastu erozijas procesu negatīvās sekas ir vērojamas visā Daugavas piekrastē, pilsētas piekrastē gājēju taka, kas tika izveidota 2004.gadā, ir noskalota un vairs nemaz neeksistē. Nozīmīgas problēmas ir arī dabas parkā “Daugavas ieleja”, te krasts nav ticis stiprināts, līdz ar to nemitīgās plūdmaiņas rosina krasta noārdīšanos.</p> <p>Saskaņā ar 2016.gada 20.decembra MK noteikumu Nr.860 Daugavas hidroelektrostaciju ūdenskrātuvju krastu nostiprināšanas darbu un Rīgas HES ūdenskrātuves inženieraisardzības būvju ekspluatācijas izdevumu finansēšanai piešķirtās ikgadējās budžeta dotācijas izlietojuma kārtība” prasībām, katru gadu Daugavas HES ūdenskrātuvju krastu nostiprināšanas darbus un Rīgas HES ūdenskrātuves inženieraisardzības būvju ekspluatācijas izdevumus sedz no attiecīgās ikgadējās valsts budžeta dotācijas par videi nodarīto kaitējumu, kas piešķirta Zemkopības ministrijas un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas budžetā. Mums šis finansējums nav piešķirts kopš 2003.gada. 2018.gada oktobrī Latvijas Vides, Ģeoloģijas un Meteoroloģijas centrs par krastu nostiprināšanas pasākumiem vēstulē atbildēja, ka Daugavas HES ūdenskrātuvju krastu deformāciju novērojumu – monitoringu programmā ir</p>
---	---

	<p>resursu lietošanas atļaujā noteiktajām robežām, straumju veidošanās u.c) (Vides pārskats IV nod.)</p> <p>Zeme Nopietns piesārņojums vēl ir saglabājies objektā “Bijušā dzelzsbetona rūpnīca”, kas turpina izplatīties vidē. Piesārņojuma izpēte ir veikta 1999.gadā (veicis SIA “VentEko”), un pašvaldība jau iepriekšējā attīstības programmā bija paredzējusi pasākumus attīrīšanas darbu veikšanai. Nepieciešamie līdzekļi ir ievērojami un</p>	<p>iekļauta Pļaviņu HES ūdenskrātuves Katoļu baznīca - Kapteiņu krodziņš posma apsekošana.</p> <p>Ir izstrādāts <u>Vides pārskats Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānam un plūdu riska pārvaldības plānam 2016.-2021.gadam</u>, Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam. Pieejamie monitoringa dati liecina, ka lielākā daļa upju un ezeru ūdensobjektu Daugavas upju baseinu apgabalā atbilst vidējai ekoloģiskai kvalitātei - sekojošas aglomerācijas ir izpildījušas ES direktīvas 91/271/EEC (21.05.1991.) prasības līdz 2015.gadam un izveidojušas notekūdens savākšanas sistēmu visas aglomerācijas robežās, kā arī notekūdens attīrīšanas iekārtas šajās aglomerācijās nodrošina pilnvērtīgu notekūdens attīrīšanu: Daugavpils, Madona, Aizkraukle, Koknese, Baloži, Ulbroka, Cesvaine, Mālpils, Preiļi.</p> <p>Aizkraukles novada kopējā platība ir 10 213,5 ha, no kuriem 1287 ha aizņem Aizkraukles pilsēta, bet 8926,5 ha – Aizkraukles pagasts.</p> <p>Lielākā daļa novada teritorijas aizņem lauksaimniecībā izmantojamā zeme (LIZ) 3390 ha, – tai skaitā aramzeme – 2 400,4 ha, augļu dārzi – 64,8 ha, pļavas – 241,2 ha un ganības – 683,6 ha. Gandrīz tikpat lielu teritorijas daļu aizņem meži 3382,8 ha. 976,1 ha aizņem purvi, bet 878,4 ha atrodas zem ūdeņiem. Lielākā daļa purvu un mežu ir dabas aizsargājamās teritorijas un ir piemēroti ekotūrisma attīstībai novada teritorijā.</p>
--	--	--

pārsniedz pašvaldības finansiālās iespējas, tāpēc pašlaik topošajā attīstības programmas jaunajā redakcijā paredzēts attīrīšanas darbu izmaksas segt no Nacionālās programmas līdzekļiem.

Zemes sadalījums Aizkraukles novadā pa lietošanas veidiem (ha un %) (01.01.2018.)

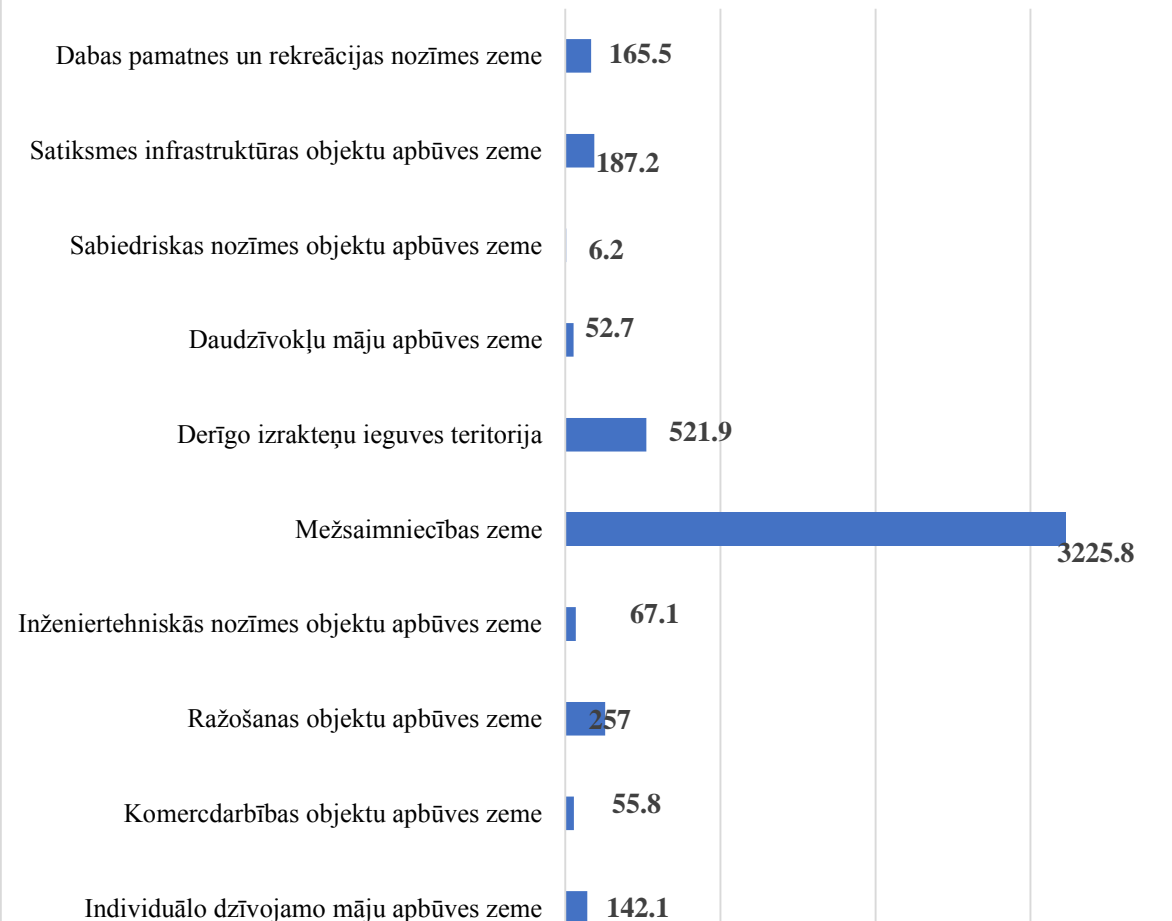
Mežu kopējā platība novadā ir 3328,8 ha. Meži un purvainie meži aizņem visu novada Z daļu un gandrīz nepārtrauktā joslā stiepjas gar tā austrumu robežu. Terašu nogāzēs gar ūdenskrātuvi sastopamas baltalkšņu, bērzu un kārkļu audzes. Šauras mežu audzes ir arī pilsētas teritorijā gar Daugavas ieleju un pagasta teritorijā gar Karikstes lejteci. Mežiem galvenokārt ir ainaviska vērtība, uzņēmējdarbības vajadzībām koksne un tās produkti tiek importēti no tuvākajiem reģioniem vai kaimiņvalstīm (galvenokārt

Baltkrievijas), ko atvieglo dzelzceļa un auto maģistrāļu izdevīgais tuvums.

Purvi aizņem 1976,10 ha. No tiem lielākais ir Aizkraukles purvs, kas atrodas teritorijas ZA daļā un ir arī lielākā kūdras atradne visā Aizkraukles rajona teritorijā (sk. nodaļu 1.2.2.). Aizkraukles purvs pieder augsto purvu tipam. 200 m uz ZA no Aizkraukles stacijas atrodas Medņu purvs, kas Aizkraukles novada teritorijā aizņem ap 125 ha. Te sastopami gan augstā, gan zemā purva nogabali.

Aizkraukles novada zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām (ha) (01.01.2018.)

Zemes sadalījums Aizkraukles novadā pa mērķa grupām

Tabula Nr.1. Aizkraukles novada zemes kopplatība
Zemes sadalījums pa NĪ lietošanas mērķu grupām un zemes lietošanas veidiem
(uz 2018.gada 1.janvāri)

Nr.	Zemes īpašnieks vai	Zem.	Kopplatība	Tanī skaitā
-----	---------------------	------	------------	-------------

<i>p.k.</i>	<i>lietotājs</i>	<i>vien skaits</i>	<i>ha</i>	<i>l/s zeme</i>	<i>meži</i>	<i>zeme zem ceļiem</i>	<i>zeme zem ūdeņiem</i>
1.	Pašvaldības īpašumi	124	463,7	50,4	222,7	24,2	8,7
2.	Pašvaldībai piekritīga zeme	177	173,3	73,4	25,6	60,7	0,9
	t.skaitā starpgabali	8	0,9	0,1	0,6	-	-
	Kopā:	301	637	123,8	248,3	84,9	9,6
4.	<i>Jaukta statusa kopīpašumi</i>	52	63,5	43,7	8,3	0,6	0,9
5.	Fizisku personu īpašumi	1857	3907,5	2457,9	930,5	40,9	84,8
6.	Fizisku personu lietojumi	7	20,5	15,2	3,8	0,2	0,1
	Kopā (fiz. pers.):	1916	3991,5	2516,8	942,6	41,7	85,9
7.	Juridisku personu īpašumi	358	1291,7	713,9	274,3	15,3	40
8.	Juridisku personu lietojumi	-	-	-	-	-	-
	Kopā (jurid. pers.):	358	1291,7	713,9	274,3	15,3	40
9.	Valsts un valsts institūciju īpašumā	26	3436,5	12,6	1884,4	66,9	45,1
10.	Valsts īpašumā uz likuma pamata (publiskie ūdeņi)	6	697,5	-	-	-	697,3
11.	Valstij piekritīga zeme	10	24,5	-	-	24,5	-
	Kopā valstij:	42	4158,5	12,6	1884,4	91,4	742,4
12.	Zeme zemes reformas	8	45,7	13,7	15	-	-

	pabeigšanai						
13.	Rezerves zemes fonda zeme	68	89,1	9,2	18,2	0,1	0,5
	t.skaitā starpgabali	20	14	4,5	1,9	-	0,2
	PAVISAM NOVADĀ	2693	10213,5	3390	3382,8	233,4	878,3

Pilsētas zemes kopplatība uz 2018.gada 1.janvāri – 1287 ha

Pagasta zemes kopplatība uz 2018.gada 1.janvāri – 8926,5 ha

Kopā: 10213.5 ha

NĪVK IS Aizkraukles novada teritorijā 2016.gadā reģistrēta zemes platība 10214,3 ha, 2017.gadā – 10213,5 ha. Platību starpība 0,8 ha. Platību starpība veidojas saistībā ar to, ka visas zemes vienības dabā vēl nav kadastrāli uzmērītas.

SIA Aizkraukles KUK ir pilnībā Aizkraukles novada pašvaldībai piederošs uzņēmums, kā viens no galvenajiem tā darbības virzieniem ir sadzīves atkritumu (SA) savākšana Aizkraukles novada teritorijā. No savākšanas punktiem Aizkraukles pilsētā un novadā sadzīves atkritumi tiek nogādāti pārkraušanas stacijā Jaunceltnes ielā 9, Aizkrauklē. Tālāk sadzīves atkritumus pārkrauj un ved uz atkritumu poligonu “Dziļā Vāda”, to nodrošina SIA Vidusdaugavas SPAOO.

SIA Aizkraukles KUK nodrošina šķiroto atkritumu savākšanu gan no iedzīvotājiem, gan uzņēmumiem un tirdzniecības vietām. Pavasara sezonā tiek nodrošināta iespēja bez maksas atbrīvoties no siltumnīcu un pudeļu stikliem mazdārziņu un privātmāju teritorijā. 2019.gadā, lielās talkas norises laikā, iedzīvotājiem bija iespēja bez maksas nodot vecās automašīnu riepas. SIA Aizkraukles KUK veic informatīvu kampaņu par pareizu atkritumu šķirošanu izvietojot uz dalīto atkritumu konteineriem viegli uztveramas piktogrammas, katrā daudzdzīvokļa mājas kāpņutelpā ir uzstādīta atkritumu šķirošanas instrukcija, kā arī tiek skaidrota pareiza atkritumu šķirošanas nozīme sociālajos tīklos.

**Sadzīves
atkritumu
savākšana**

Atkritumu tips	2014.gads tonnas	2015.gads tonnas	2016.gads tonnas	2017.gads tonnas	2018.gads tonnas	2019.gads līdz septembrim ieskaitot
Sadzīves	2111,95	2172,96	2269,14	2267,89	2265,90	1637,07

atkritumi						
Lielgabarīta atkritumi	474,14	570,80	659,16	582	549,90	467,36
Šķīrotie atkritumi (izņemot stikls)	97,74	103,21	59,85	76,63	104,65	100,99
Pudeļu, burku stikls					24,86	118,90
Siltumnīcu un logu stikls						7

Klientu skaits ar kuriem noslēgti līgumi par sadzīves atkritumu izvešanu

2014.g	2015.g.	2016.g	2017.g	2018.g
555	608	588	547	604

- Pilsētas teritorijā, uz 2019.gada septembri ir 31 SA konteineru laukumi;
- Pagasta teritorijā 2 SA konteineru laukumi;

Šķīroto atkritumu konteineru skaits novadā (neskaitot pie komersantiem novietotos konteinerus):

gads	PET	Kartons	Stikls	Savākšanas punktu skaits
2014	20	5		16
2015	20	5		16
2016	22	17		24
2017	22	18	19	28
2018	27	24	35	44
2019	32	29	38	46

Šķīroto atkritumu savākšanu mūsu novadā veic arī citi operatori-operatori; SIA Vidusdaugavas SPAAO, SIA EKOBĀZE, SIA ĶĪĻUPE SIA, SIA "Eco Baltia vide"...u.c.

	<p>Piesārņojums ar naftas produktiem bijušajā dzelzsbetona rūpnīcā Aizkrauklē pie Pļaviņu HES, Dzelzceļa ielā 10. (Vides pārskats IV nod.)</p>	<p>Pilsētas teritorijā darbojas šķirotu atkritumu savākšanas laukums, to apsaimnieko SIA Vidusdaugavas SPAOO un tas atrodas Jaunceltnes ielā 9.</p> <p>Aizkraukles pilsētas teritorijas daļa starp Pļaviņu HES un Tilta un Dzelzceļa ielām ir stipri piesārņota ar naftas produktiem (NP). Ir noteikts, ka piesārņojuma avots atrodas nu jau vairāk nekā 20 gadus slēgtās Dzelzsbetona rūpnīcas teritorijā, Dzelzceļa ielā 10 (1.attēls) – teritorijā ar kadastra Nr. 32010010118, kas šobrīd atrodas Aizkraukles novada pašvaldības pārziņā. 1950.-60.gadu mijā, Daugavas Pļaviņu HES celtniecības vajadzībām, tika uzbūvēta dzelzsbetona rūpnīca Aizkraukles pilsētas dienvidrietumu daļā (tiešā HES tuvumā), 200 m attālumā no Daugavas. Rūpnīcas teritorijas kopējā platība bija aptuveni 10,6 ha. 90-to gadu beigās teritorijas īpašuma nomnieks un apsaimniekotājs bija SIA “Komēta”, kuru likvidējot, sākot ar 1994.gadu, teritorija tika intensīvi piesārņota ar NP, būvgružiem, metāllūžņiem. Virszemes cisternas un pazemes uzglabāšanas rezervuāri ar naftas produktiem tika pamesti nenoslēgti, ļaujot tajos iekļūt lietūs ūdeņiem, tādējādi radot pastāvīgu naftas produktu piesārņojuma avotu gan gruntij, gan pazemes ūdeņiem. Vieta kopš 2017.gada 29.novembra ir iekļauta Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu sarakstā (Reģistrācijas Nr. 32015/2810) kā piesārņota vieta.[9]</p> <p>2019.gadā tika izstrādāta Darbu programma grunts un pazemes ūdeņu detalizētai piesārņojuma izpētei Aizkrauklē, Dzelzceļa ielā 10, kas tika sagatavota pamatojoties uz noslēgtā līguma starp Aizkraukles novada pašvaldību un SIA “Reģionālie projekti” nosacījumiem.</p> <p>Darbu ietvaros sagatavoto Darbu programmu grunts un pazemes ūdens piesārņojuma izpētei paredzēts iesniegt un saskaņot Madonas reģionālajā vides pārvaldē.</p> <p>Darbu programmā iekļauto darbu mērķis ir izpētīt teritorijas vides piesārņojuma apjomu, izplatības raksturu un tā ietekmi uz vidi bijušās dzelzsbetona izstrādājumu rūpnīcas teritorijā Aizkrauklē, Dzelzceļa ielā 10. Darbu programma izstrādāta ņemot vērā saistošo likumu un noteikumu, t.sk. likuma “Par piesārņojumu” [3], MK noteikumu Nr. 804 un 118 prasības.</p> <p>SAGAI DĀMIE REZULTĀTI</p> <p>Plānoto ģeofizisko, urbšanas, laboratorijas un hidroģeoloģisko darbu rezultātā bijušās dzelzsbetona rūpnīcas un tai pieguļošajā teritorijā Dzelzceļa ielā 10, Aizkrauklē tiks:</p> <ul style="list-style-type: none"> - precizēts virs naftas produktu piesārņojuma izplatības areāls, šī piesārņojuma migrācijas ceļi un piesārņotās grunts apjoms; - precizēts Daugavas ūdens horizonta piesārņojuma areāls un fiksētas naftas produktu koncentrācijas izmaiņas pazemes ūdenī šī areāla robežās; - precizēts pazemes ūdeņu plūsmas un līdz ar to arī naftas produktu piesārņojuma pārvietošanās virziens
--	---	---

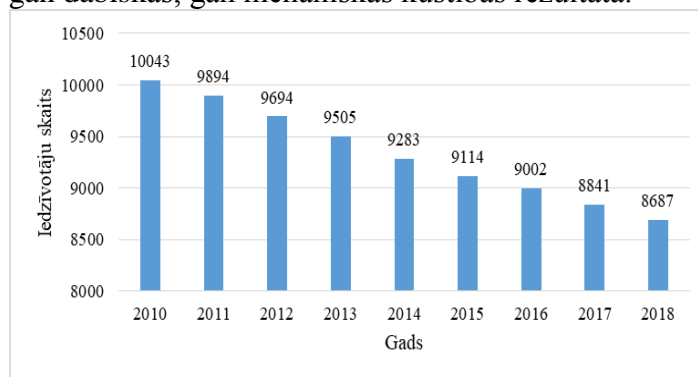
	<p>Daba Aizkraukles novadā ietilpst divas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, kuras abas ir arī Natura 2000 teritorijas – dabas liegums “Aizkraukles purvs un meži” un dabas parks “Daugavas ieleja”. (VP 18.lpp)</p> <p>Natura 2000 teritorijas pašreiz nav būtiski apdraudētas no antropogēnās vai saimnieciskās darbības ietekmes.</p>	<p>(virzieni); - veikts naftas produktu peldošā slāņa masas apjoma aprēķins; - veikts piesārņojuma riska novērtējums. Izpētes darbu gaitā iegūtos rezultātus varēs izmantot par pamatu turpmāko sanācijas pasākumu plānošanai, kā arī lai izstrādātu sanācijas darbu programmu (projektu) un ar to saistītos vides aizsardzības pasākumus.</p> <p>Aktīvākie dabas parka “Daugavas ieleja” izmantošanas veidi ir lauksaimniecība un tūrisms. Pašlaik dabas parka teritorijā lielākās platībās tiek audzēti graudaugi un dārzeņi (kartupeļi), ir saimniecības, kas nodarbojas ar aitkopību un liellopu audzēšanu (ir ierobežotas ganību platības). Teritorijā ir piemājas saimniecības ar nelielu lopu skaitu un nelielām platībām dārzeņu audzēšanai, kas pārsvarā tiek izmantoti pašu patēriņam. Nav zināmi dati par apmeklētāju skaitu dabas parka teritorijā, tomēr galvenās apmeklētāju koncentrācijas zonas ir Aizkraukles pilskalns, Kraukļu akmens, Aizkraukles luterāņu baznīca, Aizkraukles pilsdrupas, Cepļa dolomīta atsegums. Aizkraukles pilsdrupas nav iekonservētas un tiek uzskatītas par bīstamu un apmeklētājiem nepiemērotu objektu.</p> <p>Dabas parks “Daugavas ieleja” ir diezgan iecienīta vieta atpūtniekiem, ko sekmē vieglā pieejamība un autoceļa tuvums. Pašvaldība kā apsaimniekotājs vēlas, lai atpūtnieku takas būtu dabiski iestaigātas. Nesen izveidots stāvlaukums un labiekārtots ceļš, kas atrisinājis iepriekš novēroto problēmu ar transportlīdzekļu pārvietošanos un novietošanu, kur vien pagadās. Arī šis ceļš ticis veidots ar dabisku grants segumu (lauku ceļš), kuru var izmantot arī atpūtnieki kā gājēju celiņu.</p> <p>Plānošanas stadijā ir dabas koncertzāles izveide dabas parka teritorijā, taču pirms būvniecības uzsākšanas ir jāparūpējas par automašīnu pārvietošanās un stāvlaukumu infrastruktūras sakārtošanu, kas ir teritoriālās plānošanas uzdevums. Šobrīd tūristu pieplūdums tomēr nav tik ievērojams, līdz ar pieaugošām tendencēm tiks plānoti arī citi uzlabojumi.</p> <p>Atkritumu un dabas parka apsaimniekošanu veic Aizkraukles novada pašvaldība, kas katru nedēļu apbraukā un apseko teritoriju, likvidē atkritumus.</p> <p>Dabas aizsardzības plānā ir izklāstītas plānotās aktivitātes, kas lielākoties tiek realizētas (atpūtas vietu ierīkošana un labiekārtošana). Atsevišķas aktivitātes netiek realizētas finansiālo līdzekļu trūkuma dēļ, tomēr pamazām situācija tiek uzlabota, uzsvāru liekot uz infrastruktūras un rekreācijas uzlabošanu.</p>
--	---	---

	<p>Biotopu platību samazinājums var rasties bioloģiski vērtīgu pļavu aizaugšanas rezultātā. (VP 19.lpp)</p> <p>Vērtīgu biotopu aizaugšana dabas aizsardzības plāna “Daugavas ieleja” teritorijā. (Vides pārskats IV nod.)</p>	<p>Projekts LLIV-316 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju Zemgalē un Ziemeļļietuvā apsaimniekošanas uzlabošana, radot ilgtspējīgu pamatu dabas teritoriju saudzīgai izmantošanai un dabas vērtību saglabāšanai”.</p> <p>Projekta kopējais mērķis: īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības uzlabošana, ieviešot un nodrošinot ilgtspējīgu dabas resursu pārvaldību. Realizācija: 2012.g. – 2014.g. Projekta kopējais mērķis ir īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības uzlabošana, ieviešot un nodrošinot ilgtspējīgu dabas resursu pārvaldību. Daugavas senleja Aizkraukles pagastā daudzveidīgās floras dēļ ir atzīta par unikālu. Pļavās gar Daugavu vasarās var ieraudzīt koši ziedam simtiem augu sugu, kuras sakarā ar lauksaimniecības ķimizāciju jau šķita izzudušas, gadu desmitiem netika redzēta tik krāšņa ziedēšana. Daudzas augu sugas apdraudēja neorganizētā braukāšana, jaunu ceļu ieslīdēšana vērtīgo biotopu pļavās, kas nemaz nebija ērta arī pašiem braucējiem, tāpēc šāda ceļa izbūve bija īpaši nepieciešama. Tāpēc projekta ietvaros tika izbūvēts ceļš un 2 stāvlaukumi. Projekta ietvaros tika izgatavotas un uzstādītas arī norādes zīmes, kuras norāda virzienu uz atpūtas vietām. Projekta rezultātā tika veikts pētījums “Cilvēka radītas ietekmes novērtēšana dabas aizsargājamās teritorijās Latvijas-Lietuvas pārrobežu teritorijā” http://www.aizkraukle.lv/wp-content/uploads/2018/03/kopsavilkums_lv_dabasparka_terit_apsaimniek.pdf, kurā ir atrunāti priekšlikumi rīcībām vairākos rīcību blokos - administratīvo aktivitāšu pilnveidošana, ĪADT apsaimniekošanas uzlabošana, ainavu plānošanas uzlabošana, dižkoku un dendroloģisko stādījumu apsaimniekošanas uzlabošana, kā arī vides komunikācijas aktivitātes.</p> <p>Nozīmīgākās problēmas dabas parkā “Daugavas ieleja” ir ūdens līmeņa svārstības uzceltās HES dēļ, kas veicina krastu eroziju. “Daugavas ielejā” nav ticis stiprināts krasts, līdz ar to nemitīgās plūdmaiņas ierosina krasta noārdīšanos. Šis jautājums pagaidām netiek risināts.</p>
--	--	--

Sociālie faktori
Iedzīvotāji
(veselība/drošība,
labklājība)

Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes 2013.gada 1.janvāra datiem, Aizkraukles novadā dzīvo 9505 iedzīvotāji (Aizkraukles pilsētā – 8227, Aizkraukles pagastā – 1278), no tiem 4378 vīrieši un 5127 sievietes. Aizkraukles novada iedzīvotāju nacionālais sastāvs ir daudzveidīgs – latvieši no visiem novada iedzīvotājiem sastāda 6359 jeb ~66,9%. Pēdējo piecu gadu laikā Aizkraukles novadā ir vērojama tendence iedzīvotāju skaitam samazināties. (TP 36.lpp)

Pēdējo gadu laikā Aizkraukles novadā ir joprojām vērojama tendence iedzīvotāju skaitam samazināties, gan dabiskās, gan mehāniskās kustības rezultātā.

Iedzīvotāju skaits Aizkraukles novadā, 2010.-2018.g. (Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, 2018).

Demogrāfiskā situācija Aizkraukles novadā

Gads	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Dzimušo skaits uz 1000 iedzīvotājiem (cilv., RAIM apr.)	5.15	8.56	10.31	9.48	8.67	8.22	9.73	7.37
Mirušo skaits uz 1000 iedzīvotājiem (cilv., RAIM apr.)	9.80	10.63	9.99	12.17	11.85	9.55	11.88	11.74
Iedzīvotāju skaita izmaiņas gadā dabiskās kustības rezultātā (cilv., RAIM apr.)	-46.00	-20.00	3.00	-25.00	-29.00	-12.00	-19.00	-38.00

		Iedzīvotāju skaita izmaiņas gadā migrācijas rezultātā (cilv., RAIM apr.)	-103.00	-180.00	-192.00	-197.00	-140.00	-100.00	-142.00	-116.00		
		Demogrāfiskā slodze (cilv., RAIM apr.)	468	476	0	514	540	563	604	634		
		Vīriešu īpatsvars (% , RAIM apr.)	45.69%	45.83%	46.06%	46.18%	46.21%	45.98%	45.92%	46.05%		
		Sieviešu īpatsvars (% , RAIM apr.)	54.31%	54.17%	53.94%	53.82%	53.79%	54.02%	54.08%	53.95%		
		Iedzīvotāju skaits līdz darbības vecumam gada sākumā (cilv., PMLP)	1 317	1 236	1 202	1 204	1 232	1 247	1 272	1 258		
		Iedzīvotāju īpatsvars līdz darbības vecumam kopējā iedzīvotāju skaitā (% , RAIM apr.)	13.31%	12.75%	12.65%	12.97%	13.52%	13.85%	14.39%	14.48%		
		Iedzīvotāju skaits darbības vecumā gada sākumā (cilv., PMLP)	6 739	6 569	0	6 130	5 918	5 761	5 513	5 315		

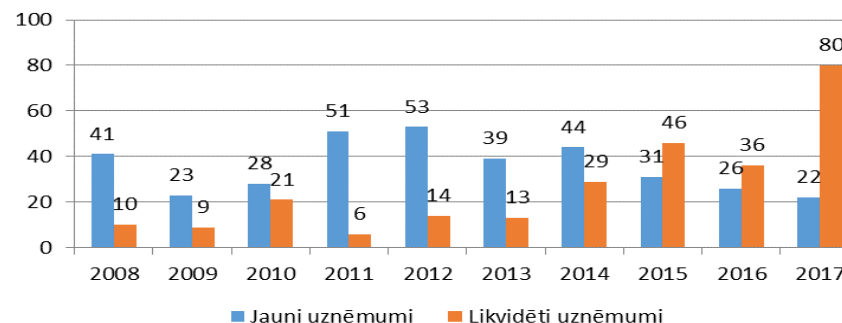
		Iedzīvotāju īpatsvars darbspējas vecumā kopējā iedzīvotāju skaitā (% , RAIM apr.)	68.11%	67.76%	0.00%	66.03%	64.93%	64.00%	62.36%	61.18%		
		Iedzīvotāju skaits virs darbspējas vecuma gada sākumā (cilv., PMLP)	1 838	1 889	0	1 949	1 964	1 994	2 056	2 114		
		Iedzīvotāju īpatsvars virs darbspējas vecuma kopējā iedzīvotāju skaitā (% , RAIM apr.)	18.58%	19.49%	0.00%	21.00%	21.55%	22.15%	23.26%	24.34%		
		<p>Plānotie un realizācijā esošie projekti iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. SAM 8.3.2.2. “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”; 2. SAM 8.1.2. “Piebūves būvniecība skolas ēkai Draudzības Krastmalā 5” 3. SAM 9.3.2. Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošana; 4. SAM 9.2.2 Projekts “Atver sirdi Zemgalē” “Deinstitutionalizācija” – sabiedrībā balstītu pakalpojumu nodrošināšana novada iedzīvotājiem (Daudzfunkcionāla dienas centra izveide Daugavas ielā 1 un grupu dzīvokļu izveide Spīdolas ielā 18); 5. SAM 9.2.4.2. Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei (realizācijā); 										

Ekonomiskie faktori

Tautsaimniecības nozaru attīstība

Novadā dominē daudznozaru tautsaimniecība. Galvenās nozares - enerģētika, kokapstrāde, poligrāfija, metālapstrāde, mašīnbūve un lauksaimniecība

Uzņēmumu reģistrēšanas un likvidēšanas dinamika Aizkraukles novadā

Aizkraukles novada lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2017.gadā:

- AS VIRŠI-A: 148,44 milj. EUR;
- SIA JS Products: 4,11 milj. EUR;
- SIA Avēnija VP: 3,58 milj. EUR;
- SIA Aizkraukles sabiedrība: 2,97 milj. EUR;
- SIA Aizkraukles slimnīca: 2,36 milj. EUR.

Aizkraukles novada lielākie uzņēmumi pēc peļņas 2017.gadā:

- AS VIRŠI-A: 3109,11 tūkst. EUR;
- SIA DJF: 549,59 tūkst. EUR;
- SIA Viršu nekustamie īpašumi: 399,30 tūkst. EUR;
- Aizkraukles rajona Aizkraukles pagasta ZS Palejkalni: 264,41 tūkst. EUR;
- Aizkraukles rajona Aizkraukles pagasta D. Atslenas ZS Gala Tuņķi: 216,76 tūkst. EUR.

Aizkraukles novada Uzņēmējdarbības atbalsta centrs (turpmāk - UAC) ir izveidots 08.09.2017. projekta "Uzņēmējdarbības atbalsta sistēmas izveide un pieejamība Zemgalē, Kurzemē un Ziemeļlietuvā" programmas "Interreg V-A Latvijas-Lietuvas programmas 2014.-2020.gadam" (turpmāk – projekts) ilgtspējīgai īstenošanai. UAC mērķis ir nodrošināt informācijas pieejamību un konsultatīvu atbalstu personām, kuras ir uzsākušas vai vēlas uzsākt uzņēmējdarbību, veicinot ilgtspējīgas un kvalitatīvas biznesa vides attīstību un sadarbību.

		<p>Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas veicinošie projekti no 2014.-2020.gadam plānošanas periodos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Maurēnu ielas izbūve” (realizēts); • “Satiksmes drošības uzlabojumi Sprīdīša ielā Aizkrauklē” (realizēts); • “Spīdolas ielas rekonstrukcija” (realizēts); • “Jaunceltnes ielas rekonstrukcija un tai pieguļošo teritoriju infrastruktūras sakārtošana” (realizēts); • “Esošās rūpnieciskās teritorijas infrastruktūras sakārtošana Jaunceltnes un Gaismas ielas teritorijā, uzlabojot tās piemērotību ražošanas uzņēmumu attīstības vajadzībām” (realizācijā); • “Esošās rūpnieciskās teritorijas infrastruktūras sakārtošana Dārza un Rūpniecības ielu rajonā, uzlabojot to atbilstību ražošanas uzņēmumu attīstības vajadzībām” (plānots realizēt); • Grants ceļu pārbūve Aizkraukles pagastā Ceļu pārbūve posmos Mežvēveri –Meļķitāres 0-1,65 km, Jaunāres –Ārītes 1,6 km, Stepīņi- Plēsas 0-0,61 km, Asni –Ritsalas 0-1 km, Stepīņi – Plēsas-Papardes 3,85-4,7 km (KOPĀ 4,66 (5,71) km).
<p>Teritorijas plānojuma vai attīstības plānošanas dokumenta rezultatīvie rādītāji (piemēram, teritorijas plānojumi – apbūvētās teritorijas, attīstības programmas – realizētie projekti u.c.)</p>	<p>Rūpnieciskās teritorijas 1) Jaunas papildu rūpniecības teritorijas stratēģiski izvietot virzienā uz ziemeļiem no Aizkraukles pilsētas pie autoceļa A6; 2) Tuvāk pilsētai esošās ražošanas teritorijas paredzēt vieglākai ražošanai (piemēram, tikai C kategorijas piesārņojošās darbības, vai tikai C un B), īpaši pievēršot</p>	<p>Industriālās teritorijas Aizkraukles novadā:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Liegums “Aizkraukles purvs un meži” kūdras ieguves industriālā teritorija (platība – 516,5 ha); 2. Aizkraukles dzelzceļa stacijai pieguļošā perspektīvā industriālā teritorija (platība –14,0 ha); 3. Aizkraukles pilsētas - Jaunceltnes un Rūpniecības ielu pieguļošā teritorija (platība –195 ha); 4. Aizkraukles pagasta industriālā teritorija (platība –46,0 ha); 5. Pļaviņu HES industriālā teritorija (platība –30,0ha).

uzmanību smaku izplatībai, gaistošo organisko savienojumu lietošanai, arī troksnim. Šajā apdzīvojumam tuvākajā zonā būtu ieteicams attīstīt, piemēram, augstu tehnoloģiju uzņēmumus, industriālo parku nelielākām ražotnēm vai tādām kas nerada būtiskus viegli gaistošu organisku vielu, smaku, smalko daļiņu (PM), putekļu vai citu piesārņojošo vielu emisijas; (VP 25.lpp)

Aizkraukles novada teritorijā apbūve notiek saskaņā ar Aizkraukles novada teritorijas plānojumu, blīvāka apbūve tiek veidota pilsētas un ciema teritorijās.

No 2014. līdz 2018.gadam ekspluatācijā izsniegtas 164 būvatļaujas jaunu ēku/būvju būvniecībai. Pēc kā var secināt, ka būvniecības attīstība rit salīdzinoši strauji, ņemot vērā novada lielumu un iedzīvotāju skaitu.

Industriālo projektu realizācijas teritorijas Aizkraukles novada Aizkraukles pilsētā:

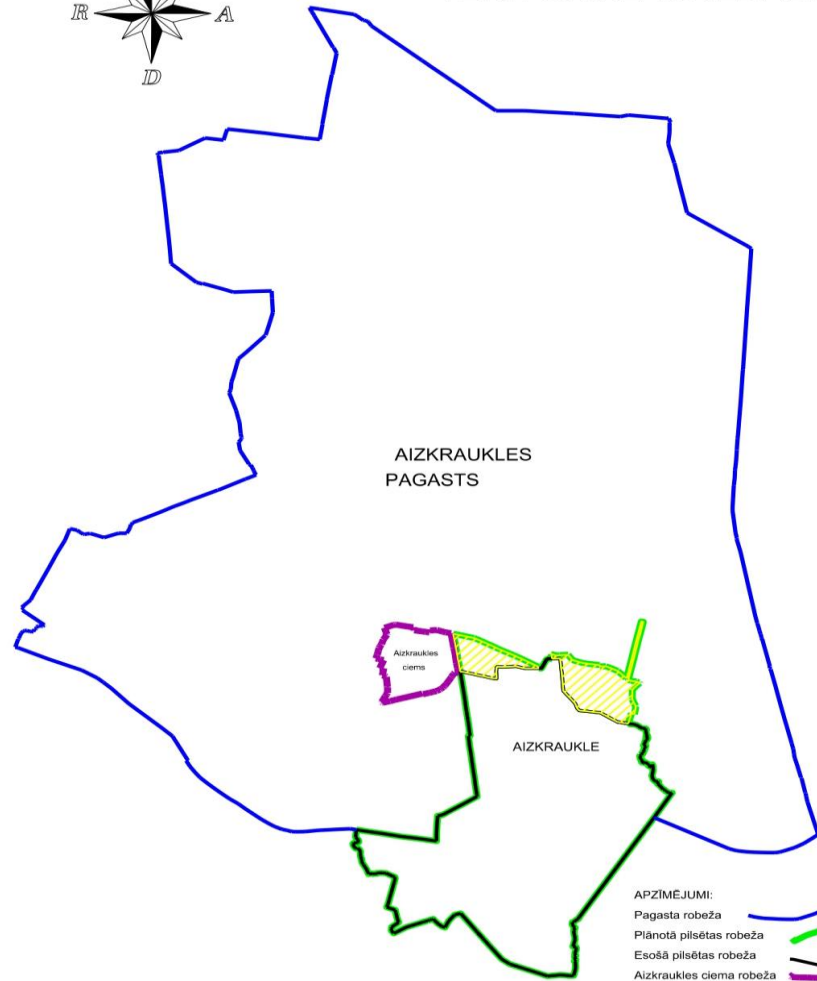
projekti:

1. VPD1/ERAF/CFLA/06/APK/1.2.2.1./000005/004 Aizkraukles ūdenssaimniecības attīstība II.kārta (realizēts) Lāčplēša iela 21, Aizkraukle, Aizkraukles novads;
2. Aizkraukles kultūras un izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība, energoefektivitātes paaugstināšana. (realizēts):
 - 2.1. Aizkraukles novada vidusskola Lāčplēša iela 21, Aizkraukle, Aizkraukles novads;
 - 2.2. Aizkraukles novada vidusskola Draudzības krastmala 5, Aizkraukle, Aizkraukles novads;

		<p>2.3. Aizkraukles pilsētas kultūras nams Spīdolas iela 2, Aizkraukle, Aizkraukles novads;</p> <p>3. Aizkraukles pilsētas bibliotēkas - informācijas centra rekonstrukcija, energoefektivitātes paaugstināšana un pieejamības nodrošināšana, veicot ielu rekonstrukciju (realizēts), Lāčplēša iela 3, Aizkraukle, Aizkraukles novads;</p> <p>4. Aizkraukles novada domes pirmsskolas izglītības iestāžu renovācija, energoefektivitātes paaugstināšana (realizēts), Vienošanās Nr. VPD1/ERAF/CFLA/05/APK/1.1.4.2./000037/012 Aizkraukles novada pirmsskolas izglītības iestāžu “Zīlīte” un “Saulīte” ēku siltināšana (realizēts):</p> <p>4.1. PII “Zīlīte”, Bērzu iela 10, Aizkraukle, Aizkraukles novads;</p> <p>4.2. PII “Saulīte”, Ziemeļu iela 1, Aizkraukle, Aizkraukles novads;</p> <p>4.3. PII “Auseklītis”, Sprīdīša iela 3, Aizkraukle, Aizkraukles novads;</p> <p>5. Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju Spīdolas ielā 8, Spīdolas ielā 7, Draudzības krastmalā 1, Draudzības krastmalā 3, Spīdolas ielas 10, Lāčplēša 33, Spīdolas 22, Spīdolas 13 Aizkrauklē energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi (realizēts);</p> <p>6. Projekts “Atver sirdi Zemgalē” “Deinstitucionalizācija” – sabiedrībā balstītu pakalpojumu nodrošināšana novada iedzīvotājiem:</p> <p>6.1. Daudzfunkcionāla dienas centra izveide Daugavas ielā 1;</p> <p>6.2. Grupu dzīvokļu izveide Spīdolas ielā 18;</p> <p>7. SIA “Aizkraukles slimnīca” infrastruktūras uzlabošana, paaugstinot veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti un izmaksu efektivitāti (realizēts).</p> <p>Uzņēmēju realizētie projekti:</p> <p>8. KS Latraps “Graudu pirmapstrādes kompleksa izveide Aizkrauklē” (realizēts), Jaunceltnes iela 20A, Aizkraukle, Aizkraukles novads;</p> <p>9. SIA Seces koks “Šķeldas katlumāja Rūpniecības ielā 12, Aizkrauklē” – 5,057 milj. EUR. (realizēts);</p> <p>10. SIA Jeld-Wen Latvija “Ražotnes paplašināšana” ieguldīja 1,3 milj., Rūpniecības iela 13, Aizkraukle, Aizkraukles novads;</p> <p>11. SIA AKZ “Baļķu glabāšanas laukuma izveide un baļķu šķirošanas līnijas izveide” 4,5 miljoni (realizēts), Jaunceltnes iela 7, Aizkraukle, Aizkraukles novads;</p> <p>12. SIA “Mikas M” “Ražošanas ceha un noliktavas rekonstrukcija” (realizēts), Torņu iela 2B, Aizkraukle, Aizkraukles novads;</p> <p>13. SIA Dalkija Koģenerācijas stacijas izveide Aizkraukles pilsētā. 1,62 milj. EUR, (realizēts), Mednieku iela 10, Aizkraukle, Aizkraukles novads;</p>
--	--	---

	<p>Apdzīvojums Plānots veidot Aizkraukles pilsētas un Aizkraukles pagasta ciema attīstību pēc kompaktuma principa – attīstīt un apgūt apbūves teritorijas primāri vietās, kuras ir tuvu jau izveidotai apbūvei. (VP 26.lpp)</p>	<p>Aizkraukles novada teritorijas plānojumā tika iezīmēta jauna Aizkraukles pilsētas, Aizkraukles pagasta un Aizkraukles ciema robeža. Līdz 2017.gada maijam Aizkraukles teritoriālo vienību robežas ar saistošajiem noteikumiem nebija noteiktas. Bija nepieciešamība noteikt jau iezīmētās robežas teritorijas plānojumā 2014.-2026.gadam. 2017.gada 31.maijā tika pieņemts lēmums Nr.117 (protokols Nr.5, 15.§) “Par precizējumu Aizkraukles novada domes 25.04.2017. saistošajos noteikumos Nr.2017/9 “Par Aizkraukles novada teritoriālās iedalījuma vienības – Aizkraukles pilsētas, Aizkraukles pagasta un Aizkraukles ciema robežu noteikšanu””. Saistošie noteikumi nerada tiešu ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā.</p>	
--	--	---	--

AIZKRAUKLES NOVADA TERITORIĀLAIS IEDALĪJUMS

- APZĪMĒJUMI:
- Pagasta robeža
 - Plānotā pilsētas robeža
 - Esošā pilsētas robeža
 - Aizkraukles ciema robeža
 - Jaunā pilsētas daļa
- Mērogs: 0 km 1 km 2 km 3 km

	<p>Lauku zemju un mežu teritorijas Saglabāt konceptuālu dalījumu L-1 un L-2 zonās, tādējādi dodot gan iespēju uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei novadā, gan arī nodrošinot teritorijas koncentrētam apdzīvojumam kvalitatīvā dzīves vidē. (VP 26.lpp)</p> <p>Teritorijas ar īpašiem noteikumiem Teritorija, kurai izstrādājams lokālpārplānojums, detālpārplānojums vai ainavu plāns. (VP 28.lpp)</p>	<p>Aizkraukles teritorijas plānojumā tiek saglabāts konceptuālu dalījumu L-1 un L-2 zonās, tādējādi dodot gan iespēju uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei novadā, gan arī nodrošinot teritorijas koncentrētam apdzīvojumam kvalitatīvā dzīves vidē.</p> <p>Lielākās investīcijas lauku teritorijā tika investētas 2016.gadā SIA Pelikana Biomasas koģenerācijas stacijas izveidei Aizkraukles pagastā - 4,15 milj. EUR.</p> <p>Aizkraukles novada domes 2017.gada 30.novembra lēmums Nr.235 (protokols Nr.11, 1.§) “Par lokālpārplānojuma zemes vienībai Muzeju ielā 19, Aizkrauklē, Aizkraukles novadā, kadastra apzīmējums 32010530205, izstrādes uzsākšanu, lai izdarītu grozījumus Aizkraukles novada Teritorijas plānojumā un darba uzdevuma apstiprināšanu”. Lokālpārplānojuma izstrādes mērķis ir mainīt teritorijas plānojumā noteikto atļauto teritorijas izmantošanu no pašreiz zemes vienībā atļautās teritorijas izmantošanas – “Mazstāvu dzīvojamā apbūves teritorija” DZS1, vietā nosakot jaunu funkcionālo zonu “Mazstāvu dzīvojamā apbūves teritorija” DZS3, kurā būtu atļauts zemes vienību sadalīt divās daļās, izstrādājot zemes vienībai (arī dabas pamatnes teritorijā) ainavu plānu, kas ļautu saglabāt ainaviskās Daugavas ūdenskrātuves krastu vērtības, neļaujot apbūvētajai teritorijai aizsegt skatu no Muzeja ielas uz Daugavu.</p> <p>Aizkraukles novada domes 2009.gada 30.jūlija lēmums Nr.175 (protokols Nr.9, 1.§) “Par detālpārplānojuma Teritorijai starp Dārza, Enerģētiķu ielām un Daugavas ūdenskrātuvi posmā no Nokalniem līdz Pļaviņu HES Aizkrauklē, Aizkraukles novadā apstiprināšanu”.</p> <p>Aizkraukles novada domes 2014.gada 30.jūlija lēmums Nr.135 (protokols Nr.8, 4.§) “Par detālpārplānojuma nekustamajam īpašumam Lāčplēša ielā 32, Aizkrauklē, Aizkraukles novadā apstiprināšanu”.</p>
--	--	---

Aprūtinātās teritorijas
Virszemes ūdensobjektu vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas teritorija;
Applūstošā teritorija (10% applūduma varbūtība);
Dabas parka robeža;
Dabas lieguma teritorija;
Mikrolieguma teritorija (VP 28.lpp)

2019.gada maijā tika izstrādāta Aizkraukles novada Daugavas ūdenskrātuves ainavu koncepcija http://www.aizkraukle.lv/wp-content/uploads/2019/09/paskaidrojuma_raksts.pdf, kuras galvenais mērķis:

- veicināt novada identitātes veidošanu un uzturēšanu, balstoties uz atziņu, ka ainava atspoguļo cilvēku un vietu vēsturi;
- veicināt novada vienotā dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu un attīstību (ainavu krātuve);
- izstrādāt kārtību, kas nepieciešama, lai ilgākā laikā, pakāpeniski īstenotu un laika gaitā pilnveidotu ainavu koncepciju, ņemot vērā reālos attīstības procesus un sabiedrības attieksmi.

2019.gada 6.jūnijā no Valsts meža dienesta Sēlijas virsmežniecības tika saņemts lēmums par mikrolieguma izveidi:

Teritorijas statuss	Īpašuma nosaukums	Kadastra numurs	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Kvartāla Nr.	Nogabala Nr.	Platība (ha)
Mikroliegums	Mētras	32440020018	32440020018	1.	4.1.	1.00
	Mežgailīši	32440020005	32440020044	5.	7.	2.33
					9.	0.52
	Medņi	32440020035	32440020035	1.	4.	0.83
10.					1.64	
Mikrolieguma kopējā platība						6,32

Secinājumi (analītisks paplašināts izvērtējums): 2013.-2018.gada periodā veiktās darbības Aizkraukles novadā, tika īstenotas saskaņā ar normatīvo aktu un atbildīgo institūciju prasībām. Darbības rezultātā netika nelabvēlīgi ietekmēta vide, cilvēku veselība un drošība. Nav pamata uzskatīt, ka Aizkraukles novada teritorijas plānošanas īstenošana būtu radījusi būtiski ietekmi arī uz aizsargājamajām dabas teritorijām dabas parku "Daugavas ieleja" un dabas liegumu "Aizkraukles purvs un meži". Vislielākā ietekme uz vidi joprojām saglabājas slēgtās Dzelzsbetona rūpnīcas teritorijā, Dzelzceļa ielā 10, radot pastāvīgu naftas produktu piesārņojuma avotu gan gruntij, gan pazemes ūdeņiem. Vieta kopš 2017.gada 29.novembra ir iekļauta piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu sarakstā (Reģistrācijas Nr. 32015/2810) kā piesārņota vieta. Pozitīvi

ir tas, ka 2019. gadā tika izstrādāta Darbu programma grunts un pazemes ūdeņu detalizētai piesārņojuma izpētei Aizkrauklē, Dzelzceļa ielā 10, kas tika sagatavota pamatojoties uz noslēgtā līguma starp Aizkraukles novada pašvaldību un SIA “Reģionālie projekti” nosacījumiem.

Kopumā pašvaldībā ir veiktas aktivitātes, kas ietekmē uzņēmējdarbības attīstību un vides kvalitātes saglabāšanu. Ir paaugstināts labiekārtojuma līmenis, komunālās infrastruktūras līmenis, veicot piesārņojuma slodzes samazinājumu uz vidi.

Nākamais monitoringa ziņojuma iesniegšanas termiņš: Atbilstoši Teritorijas plānojuma pārskatīšanai 2025.gadā.

Aizkraukles novada domes priekšsēdētājs

*Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu
elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

Leons Līdums

Datums: 23.10.2019.